

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี ตามทัศนะผู้รับบริการ เพื่อเปรียบเทียบทัศนะของผู้รับบริการต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการนำหลักสังคหวัตถุ ๔ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน ดำเนินการโดยวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อยู่ในสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๙๘ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ ๐.๙๖ วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) ผลการวิจัยสามารถสรุป อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ ดังนี้

ด้านปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๘ รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน ๑๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๒

อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ระหว่าง ๔๑ – ๕๐ จำนวน ๑๒๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๙ รองลงมาก็คือ ผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง ๒๐ – ๓๐ ปี จำนวน ๑๐๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีอายุ ต่ำกว่า ๒๐ ปี จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๘

ด้านสถานภาพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสถานภาพโสด จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐ รองลงมาเป็นสถานภาพสมรส จำนวน ๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕ และน้อยที่สุดคือ สถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่ จำนวน ๓๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๙.๕

การศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๒๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๓ รองลงมาก็คือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒ และน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอก จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๕

อาชีพ ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าพนักงานของรัฐ จำนวน ๑๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๔ รองลงมามีอาชีพเป็นอื่น ๆ จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑ และน้อยที่สุดคือ อาชีพค้าขาย จำนวน ๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๑

รายได้ต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป จำนวน ๑๗๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕ รองลงมาคือ มีรายได้ ๒๐,๐๐๐ – ๒๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๑ และน้อยที่สุดคือ มีรายได้ต่อเดือนที่ สูงกว่า ๒๕,๐๐๐ บาท ขึ้นไป จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๗.๐

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๑. จากการอภิปรายผลพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริงทั้งนี้เนื่องจากการให้บริการด้านให้คำปรึกษาประสานงานอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม และเสมอภาค ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ธรรมธร ธงชัย^๑ ได้วิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของศาลจังหวัดระยองตามหลักสังคหวัตถุ ๔ “ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการให้บริการของศาลจังหวัดระยอง ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัถถจริยา และด้านสมานัตตา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับดีทุกด้าน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลวิจัยได้ดังนี้

๑.๑ ด้านทาน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ด้านทานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่คอยให้บริการในเวลาเร่งด่วนและเพิ่มช่องทางการให้บริการมากขึ้นทำให้เป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วิสิทธิ์ ศักดิ์สิงห์ ได้วิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนต่อการเผยแพร่และช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของสภาทนายความแห่งประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนต่อการเผยแพร่และความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของคณะอนุกรรมการสภาทนายความประจำจังหวัดอุบลราชธานีอยู่ในระดับดี เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี ได้แก่ ด้านโครงการเผยแพร่และช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ด้านการดำเนินงานเกี่ยวกับการเผยแพร่ และช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ด้านการ

^๑ ธรรมธร ธงชัย, “ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของศาลจังหวัดระยองตามหลักสังคหวัตถุ ๔”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ประจำ และด้านการปฏิบัติงานของนายความอาสาสมัคร และปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนต่อการเผยแพร่และช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของคณะอนุกรรมการสภาพนายความประจำจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ภูมิสำเนา และความรู้ความเข้าใจ ส่วนปัจจัยที่ไม่มีผลต่อทัศนคติของประชาชนคือด้านรายได้^๒

๑.๒ ด้านปียวจา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ด้านปียวจาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่มีจิตใจให้บริการ รักในการบริการด้วยความเต็มใจ หน้าที่ยิ้มแย้ม แจ่มใส พุดจาไพเราะอ่อนหวาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของราชันย์ ธงชัย, พันโท ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมืองจังหวัดระยอง” ผลการศึกษา ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการในด้านทาน เป็นอันดับแรก รองลงมามีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านปียวจา และสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านอัตถจริยา โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก^๓

๑.๓ ด้านอัตถจริยา พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ด้านอัตถจริยาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่คอยสอบถาม ขวนขวายช่วยเหลือในคำร้อง และบริการอื่น ๆ รวมทั้งการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมหมาย บัวจันทร์, พันตรี วิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ ตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านสมานัตตตามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านทาน ด้านอัตถจริยา และลำดับสุดท้าย คือ ด้านปียวจา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้วพบว่า

^๒ วิสิทธิ์ ศักดิ์สิงห์, “ทัศนคติของประชาชนต่อการเผยแพร่และช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของสภาพนายความแห่งประเทศไทย: ศึกษาเฉพาะกรณีคณะอนุกรรมการสภาพนายความประจำจังหวัดอุบลราชธานี”, **ภาคนิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม)**, (สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๐).

^๓ พันโท ราชันย์ ธงชัย, ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง”, **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์)**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

บุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สำหรับเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ มีผลไม่ต่างกัน^๕

๑.๔ ด้านสมานัตตตา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ด้านสมานัตตตาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อทุกคนเท่าเทียมกัน เสมอต้นเสมอปลาย โดยไม่คำนึงถึงฐานะ ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ วาสนา นักเพชร ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศาลแพ่ง พบว่าผู้ที่มาใช้บริการศาลแพ่ง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าผู้ที่มาใช้บริการศาลแพ่งมีความพึงพอใจในการให้บริการด้านให้บริการอย่างสุจริต อยู่ในระดับความพอใจมาก รองลงมาคือ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการให้บริการอย่างเสมอภาค ด้านสถานที่และความปลอดภัย ด้านการให้บริการอย่างสุภาพ ซึ่งทุกด้านผู้ให้บริการอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ยกเว้นด้านการบริการอย่างถูกต้องและด้านความรวดเร็วต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าระดับความพึงพอใจปานกลาง^๕

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำแนกตามข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคล ดังนี้

๒.๑ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ให้บริการไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าผู้มาใช้บริการจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชายถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันพร้อมที่จะดูแลเอาใจใส่ด้วยความเสมอภาคและเต็มใจในการให้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จานง ตรีนุมิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการให้บริการของสำนักส่งเสริมวิชาการสถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา” ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ชายและอาจารย์หญิง มีความพึงพอใจโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนสถานภาพอื่น มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^๖

๒.๒ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชน

^๕ พันตรี สมหมาย บัวจันทร์, “การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์), (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑).

^๕ วาสนา นักเพชร, “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการศาลแพ่ง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขารัฐศาสตร์ (คณะสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๙).

^๖ จานง ตรีนุมิตร, “ความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์เกี่ยวกับการให้บริการของสำนักส่งเสริมวิชาการ สถาบันราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๕).

ตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ไม่เลือกปฏิบัติไม่ว่ามีอายุเท่าไร ถือว่าทุกคนที่มารับบริการเป็นบุคคลสำคัญ ต้องให้บริการเสมอเหมือนกันโดยปราศจากอคติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรรธณ ละครมูลจิตต์ ได้ทำการวิจัยเรื่อง“ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการวิจัยพบว่า อายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และความรู้ในงานที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^๗

๒.๓ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการการพัฒนาชุมชนตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนผู้ใช้บริการก็ครั้ง จะได้รับความพึงพอใจเท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวนัย ดีทองอ่อน ได้ทำการวิจัยเรื่อง“ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานจัดหางาน จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับการศึกษา ภูมิฐานะ การได้รับข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในการหางาน มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนนทบุรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส ระยะเวลาที่สำเร็จการศึกษา ระยะเวลาการว่างงานตำแหน่งที่ต้องการ ประสบการณ์ในการทำงาน และประสบการณ์ในการใช้บริการ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานจัดหางานจังหวัดนนทบุรี^๘

๒.๔ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ไม่เลือกปฏิบัติว่าประชาชนจะมีระดับการศึกษาต่างกันอย่างไร แต่จะคำนึงถึงความเสมอภาคให้กับผู้มารับบริการทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เทวราช แก้วมา ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจในการรับบริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวนชายที่ ๓๒ จำกัด” ผลการวิจัยพบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา และจำนวนครั้งในการติดต่อขอใช้บริการ มีความพึงพอใจในการรับบริการของ

^๗ อรรธณ ละครมูลจิตต์, “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสุพรรณบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๖).

^๘ สุวนัย ดีทองอ่อน, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานจัดหางาน จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๗).

สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒ จำกัด ไม่แตกต่างกัน ในขณะที่สมาชิกที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการใช้บริการของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒ จำกัด แตกต่างกัน^๙

๒.๕ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ให้บริการทุกคนด้วยความเต็มใจ โดยไม่เลือกว่าจะอยู่ในอาชีพใด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จักรพันธ์ แข่งขัน ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านมวลชนสัมพันธ์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) : กรณีศึกษาเขื่อนสิริกิติ์” ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการดำเนินงานมวลชนสัมพันธ์ของประชาชนอำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรส และจำนวนบุตร ไม่แตกต่างกัน^{๑๐}

๒.๖ จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาชุมชนตามแนวสังคหวัตถุ ๔ ไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ให้บริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่คำนึงถึงรายได้ของผู้ที่มาใช้บริการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วินัย รำพรรณ ได้ทำการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาสำนักงานใหญ่” ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบสภาพความพึงพอใจด้านบุคลิกภาพการให้บริการของพนักงานพบว่า ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม และด้านประเภทที่ให้บริการ ผู้ใช้บริการที่จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาของการใช้บริการ รายได้ต่อเดือน ประเภทของบริการที่ใช้ พบว่า มีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๑๑}

^๙ เทวราช แก้วมา, “ความพึงพอใจในการใช้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ : กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๓๒ จำกัด”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ๒๕๕๙).

^{๑๐} จักรพันธ์ แข่งขัน, “ความคิดเห็นและความพึงพอใจของประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านมวลชนสัมพันธ์ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) : กรณีศึกษาเขื่อนสิริกิติ์”, ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, (สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๕๖).

^{๑๑} วินัย รำพรรณ, “ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการธนาคารออมสิน : กรณีศึกษาสำนักงานใหญ่”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จพระเจ้าพระยา, ๒๕๕๖).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๑. ควรมีการพัฒนากระบวนการพัฒนาชุมชนอย่างไม่หยุดยั้งในเชิงรุก เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒. ควรมีการยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านทาน โดยการเสียสละประโยชน์สุขส่วนตนและยึดประโยชน์สุขส่วนรวมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

๓. ควรมีการยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการแนะนำประชาชนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ด้าน ปิยวาจา โดยการพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน เป็นกันเอง

๔. ควรมีการยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านอัตถจริยา โดยทำตนให้เป็นประโยชน์ ทำสิ่งที่มีประโยชน์ และสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีประโยชน์ให้แก่ประชาชน พัฒนาชุมชนเพื่อประชาชนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๕. ควรมีการยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านสมานัตตตา โดยมีความเสมอต้นเสมอปลายและวางตนให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติแก่ชุมชนใด ควรปฏิบัติโดยเสมอเท่าเทียมกัน

๕.๓.๒. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

จากผลการวิจัยผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร

๑. ต้องพัฒนาระบบการพัฒนาชุมชนอย่างไม่หยุดยั้งในเชิงรุก เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๒. ต้องยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านทาน โดยการเสียสละประโยชน์สุขส่วนตนและยึดประโยชน์สุขส่วนรวมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน

๓. ต้องยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการแนะนำประชาชนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ด้าน ปิยวาจา โดยการพูดจาไพเราะ อ่อนหวาน สุภาพอ่อนโยน เป็นกันเอง

๔. ต้องยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านอัตถจริยา โดยทำตนให้เป็นประโยชน์ ทำสิ่งที่มีประโยชน์ และสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีประโยชน์ให้แก่ประชาชน พัฒนาชุมชนเพื่อประชาชนได้รับประโยชน์อย่างสูงสุด

๕. ควรมีการยึดแนวสังคหวัตถุ ๔ ในการพัฒนาชุมชนด้านสมานัตตตา โดยมีความเสมอต้นเสมอปลายและวางตนให้เหมาะสมในการปฏิบัติงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติแก่ชุมชนใด ควรปฏิบัติโดยเสมอเท่าเทียมกัน

๕.๓.๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการศึกษาดังนี้

๑. ควรมีการศึกษาการพัฒนาชุมชนตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร โดยใช้หลักธรรมอื่น เช่น พรหมวิหาร ๔ อิทธิบาท ๔ เป็นต้น เพื่อเปรียบเทียบว่า ผลการวิจัยเหมือนหรือแตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้

๒. ควรขยายขอบเขตการวิจัยการพัฒนาชุมชนของสำนักงานเขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร และส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางขึ้นอีกต่อไป

๓. ควรมีการเพิ่มเครื่องมือในการวิจัยให้กว้างมากขึ้นนอกเหนือจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เช่น การสังเกตพฤติกรรม การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ให้ได้ผลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

๔. ควรมีการติดตามและประเมินผลทุกครั้งที่มีการนำหลักธรรมต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาชุมชน

๕. ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาชุมชนในสำนักงานเขตที่มีความสำคัญต่อประชาชนส่วนใหญ่เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะยิ่งขึ้น